

Forfatter: Blicher, Steen Steensen

Titel: Pe Baahstrup:Jørren Maahswyen aa Pe Sow

Citation: Blicher, Steen Steensen: "Pe Baahstrup:Jørren Maahswyen aa Pe Sow", i Blicher, Steen Steensen: *Noveller*, udg. af Esther Kielberg ; Henrik Ljungberg , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 356. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-blic03val-shoot-idm140515385262816/facsimile.pdf> (tilgået 18. juni 2021)

Anvendt udgave: Noveller

Visti: Øvst! han var saa løste en Sverth

244 *Eiler*: om navneskiftet fra Øvst til E.: se evt. *AP* II, 344. – *skuldrød sæ*, *skuldrøde sig*: trak eller rystede på skuldrene. – *kaalholgen*: kæphøj.

Pe Baahstrup: Jørgen Maahstøyer aa Pe Souv

1654 foyog Jørgen Marsvin bønderne i udflytterbyen Bastrup, Vuum Sogn, og lagde jorderne sammen til hovedgården Marsvinslund. Se Hans Hansen: *Studier over St. St. Blicher* (1898) s. 77ff.

Aalfæder(s), *Oldefæder(s)*: bedstefar.

246 *Ønvestoung*, *Overstic*: se n.t.s. 120. – *Civis (...)* *Gault (...)* *Venni (Øne)*: de adelige slægter Girs, Galt og Urne. – *fra mange Tider siden, for mange Tider siden*: n.t.s. 221. – *skannied*, *skoggerlo*. – *Hov skaare Do? Hov skunder du?*: Hvad er der i vejen?

Kjæn Præjster: E Hælhæjst

Bygger måske på en hændelse i Torning Sogn, hvor en skandod skal være vægnet op på begravelsesdagen: se *TK&L* 94f.

248 *e Hælhæjst*, *Helhesten*: folkeovertro: trebenet, hovedløs hest, der varsler død. – *hantad*: næsten. – *lumpend*: tungt haltende. – *kuilkeed*: bojede sig.

250 *Bied, Bvd*: her: omgang. – *torved, toede*: vaskede.

252 *Tøjstøgensdammet*, *Tøngersdagen*: efter lysning (se n.t.s. 119). – *nehle, redelig, rigtigt*.

Jens Jensen: De fornemlest Oer

Trykt første gang i *Nø* II 1827 med titlen *De fornemlest Oer i Jens Jensens Lyu, ætter hans ægt Beskrivels*; optaget her med få ændringer (se ndf.) og med indledningen *Da æ den høit sam*. – Om modeller for Jens Jensen: se Alex. Rasmussen i: *Saml. til Jy. Hist. og Topogafi* 4. rk. II (1914), s. 53ff. og O. Bauditz: *Blicherske Soldatshistorier*: *DaSi* 1921, 49ff. og 1927, 93ff.

252 *Hustentanner*, *Hoskentanter*: se n.t.s. 110. – *trøj Shers, tv Sers*: en bonde på over tres år fik en søn, og gammelmandsønnen, fritaget for militærtjeneste. – *Brik*: lille smørskål. – *Kok*: se n.t.s. 238. – *Hautiring*, *Haandtering*: her: udsende. – *æne, im*: muntre. – *Knggøns TE*: felttoget i Holsten 1813, hvor en allieret hær under den sv. tronfølger Bernadotte var den angribende part. – *Enkefjøn*, *Ekenfjõe*: købstad i SO-Slesvig. – *Frankmannen*: i 1813 stod Danmark i forbund med Frankrig over for en koalition af Rusland, Preussen, Sverige, Storbritannien og fra aug. 1813 Østrig. – *Futier*: fandre: en fr. ed.

254 *den røde Kjole*: den da. uniform; den fr. var blå. – *Blankere*: patruljesoldater, der gik foran hovedstyrken og afsøgte området. – *Kiddan!*: *qui va là! fr.* hvem der! – *Sakksamannedjs!*: *sacré nom de dieu!* fr. i Guds hellige navn. – *Engle*: Anglus: fr. englændere. – *saa skal Dællen regja*: *Dæ! saa skal Djerwlen regere dig!* if. en anekdote, foretalt af B. i *Vestlig Profil* (1839) s. 86 skulle da. hjælpetropper have brugt denne ed ved angreb i slaget ved Milplaquet 1709. – *baust en Bagkørre*, *busede en Bagkørre*: slog en kølbøtte. – *fultti aa sikker*: bande og gale (på fr.), se evt. – *den bitte Mand*: fanden.